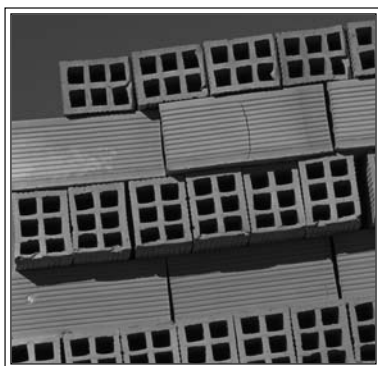

Sdružení českých spotřebitelů
Průvodce spotřebitele

Značky a informace na stavebních výrobcích

Ing. Adam Vála a kolektiv autorů

SDRUŽENÍ ČESKÝCH SPOTŘEBITELŮ
CZECH CONSUMERS ASSOCIATION
www.regio.cz/spotrebitel

www.tzus.eu

Tato publikace byla vytvořena za finančního přispění Ministerstva průmyslu a obchodu v rámci grantu uděleného na projekt „SČS radí a zastupuje, informuje a vzdělává“ a autorizované osoby a největší akreditované české zkušební a certifikační organizace v oblasti stavebnictví – Technický a zkušební ústav stavební Praha, s.p. Praha.

*Průvodce spotřebitele, svazek č. 9 – Značky a informace na stavebních výrobcích, 1. vydání
© Ing. Adam Vála a kol. autorů © Sdružení českých spotřebitelů, Praha, listopad 2006*

ISBN ...

OBSAH

0.	(Předmluva)	5
0.1.	Poznámka o autorech	5
1.	Úvod /Ing. Jana Čurdová/	7
2.	Povinné značení stavebních výrobků	7
2.1.	Označení CE (obecné podmínky a účel použití) /Ing. Libor Dupal/	7
2.2.	Označení CE na stavebních výrobcích /Ing. Alexander Trinner/	10
2.3.	Značení obalů podle zákona o obalech /Ing. Adam Vála/	13
2.4.	Značení obalů podle zákona o chemických látkách a přípravcích /Ing. Adam Vála/	16
3.	Dobrovolné značení	20
3.1.	Česká značka shody podle NV 312/05 Sb. /Ing. Jana Čurdová/	20
3.2.	Shoda s Evropskou normou KEYMARK /Ing. Vladislav Kadleček. CSc./	21
3.3.	Shoda s českou technickou normou ČSN-TEST /Ing. Milan Pálka/	22
3.4.	Značka CZECH MADE /Ing. Karel Crhák/	24
3.5.	Značka Ekologicky šetrný výrobek /Ing. Jaroslav Urban/	26
3.6.	Značky kvality vydávané TZÚS Praha, s.p. /Ing. Adam Vála/	29
4.	Závěr /Ing. Adam Vála/	30
	Vydané a připravované tiskoviny SČS:	30

0. Předmluva

Střednědobá strategie Sdružení českých spotřebitelů je uvedena mottem „Jen poučený spotřebitel se může účinně chránit“. Jisté nelze v krátkém, zjednodušujícím úselví vyjádřit celou zkušenost a cílení působení naší spotřebitelské organizace, nicméně základní směr našeho přístupu udává. Trvale jsme konfrontováni se skutečností, jak nesmírně komplikované bývá pro spotřebitele domoci se v konkrétních případech svých práv. A to přesto, že „právo“ velmi často formulacemi příslušných ustanovení v právních předpisech stojí na jeho straně – na straně slabšího ve smluvním vztahu. Spotřebitel tudíž potřebuje pomocnou ruku při řešení svých sporů.

Nicméně těžiště práce spotřebitelské organizace musí být dlouhodobé, s trvalými, „udržitelnými“ výsledky a dopady. Proto se orientujeme na působení ve vzdělávací a informační sféře. Chceme při tom uplatňovat vysokou odbornost, hledat partnerství, která přináší synergické účinky; v neposlední řadě při tom chceme působit přiměřeně i na veřejnou sféru a na podnikatele, s cíli předcházet situacím nepříznivých pro zájmy spotřebitele.

Jsme proto rádi, že se pro tuto publikaci podařilo spojit síly řady odborníků působících v oblasti stavebních výrobků, soustředěných v autorizované akreditované zkušební TZÚS Praha, s.p. Záměrem bylo připravit informační brožuru, která spotřebiteli, ale i osobám působícím „profesionálně“ na trhu v této komoditě, podá souhrnný podklad o značkách, s nimiž se mohou setkat na široké škále stavebních výrobků. Trvalým cílem našeho sdružení totiž je podpora používání nástrojů dobrovolných značek a dobrovolné certifikace. Věříme, že potřebná informovanost uživatelů a spotřebitelů o těchto nástrojích povede k jejich výraznějšímu využívání a tím ke zvyšování nejen bezpečnosti těchto výrobků na trhu, ale i jejich kvality.

*Ing. Libor Dupal
předseda SČS (dupal@regio.cz)*

0.1. Poznámka o autorech

Většina autorů této publikace (výjmenováni v obsahu a u názvů jednotlivých kapitol) jsou renomovaní odborníci působící na ústředí a pobočkách Technického a zkušebního ústavu stavebního Praha, s.p. (TZUS), autorizované osoby a největší akreditované české zkušební a certifikační organizace v oblasti stavebnictví.

Ing. Libor Dupal je předsedou Sdružení českých spotřebitelů a je nezávislým poradcem pro evropské právo v oblasti technických překážek obchodu zboží, ochrany spotřebitele apod.

1. Úvod /Ing. Jana Čurdová/

Každý, kdo se chystá stavět nebo jen opravovat jakýkoliv druh objektu, nepochybně věnuje velkou pozornost výběru materiálů a výrobků, které ve stavbě použije. Sleduje při tom různá hlediska, z nichž nejdůležitější jsou bezpečnost, kvalita, vhodnost pro danou stavbu, trvanlivost, cenová úroveň apod.

Vstupem České republiky do Evropské unie se trh otevřel a obchody se stavebními výrobky a materiály nabízejí široký sortiment výrobků mnoha typů a modifikací známé produkce, ale i zcela nové výrobky, o kterých běžný spotřebitel nemá mnoho informací a i pro odborníky bývá složité se v nabídce orientovat.

Nejčastější dotazy stavebníků směřují k tomu, jaké jsou zákonné povinnosti výrobců, dovozců a distributorů a zda z označení výrobku lze zjistit jejich splnění, jaké jsou dobrovolné značky a co o výrobku vypovídají, vzájemný vztah značek apod.

Pro stavební výrobky (neuvažujeme-li nyní označení obalů a nakládání obaly a označení podle zákona o chemických látkách a chemických přípravcích – čemuž se v textu této publikace také věnujeme) existuje jediná povinná značka a to značka CE, kterou však nemusí být vždy a všechny výrobky opatřeny.

Je však potřeba upozornit stavebníky, že výrobek ať již označený CE nebo posouzený podle národních předpisů nemusí být vhodný do každé stavby. Zákonné posouzení shody je pouze průkazem, že výrobek je z hlediska stavby bezpečný ve vztahu k základním požadavkům příslušné směrnice (resp., na národní úrovni, nařízení vlády). U výrobků označených CE nemusí být sledovány vždy všechny vlastnosti a rizika.

Nejistota kupujících může proto vzrůstat a otázka, zda všechny výrobky jsou vhodné pro stavebníkem zamýšlené použití, je zcela oprávněná. Doporučuje se proto, aby výrobci, dovozcí i distributoři využívali i jiné možnosti zkoušení a posouzení vedoucí k průkazu o vhodnosti a kvalitě nabízeného výrobku a požadovali po kladném posouzení udělení příslušné dobrovolné značky. Jedná se například o posouzení shody s českou technickou normou, posouzení shody s evropskou technickou normou, ekologická značka apod. Rovněž skutečnost, že výrobce je držitelem certifikátu systému jakosti může být kritériem pro výběr výrobku.

Vzhledem k výše uvedenému lze spotřebitelům doporučit mnohem více se zajímat o dobrovolné značky umístěné na výrobcích, které jednoznačně a jednoduše vypovídají o výrobku. Výrobky mohou nést více značek osvědčujících různá hlediska a spotřebitel může při použití uplatnit svoje priority.

2. Povinné značení stavebních výrobků

2.1. *Označení CE (obecné podmínky a účel použití) /Ing. Libor Dupal/*

Vnitřní trh Evropské unie je založen na několika základních principech, přičemž volný pohyb zboží patří k těm nejdůležitějším a také nejpropracovanějším. Zjednodušeně řečeno, je podporován dvěma nástroji - za prvé vzájemným uznáváním (výsledků posuzování shody vlastností výrobků s požadavky /závazných/ technických předpisů či /dobrovolných/ technických norem) a za druhé harmonizací technických předpisů.

Používání „označení CE“ je jedním z hlavních prvků, aplikovaných v Evropské unii jako nástroj ve vzájemném uznávání v harmonizované sféře v oblastech směrnic tzv. nového přístupu.

Starý a nový přístup k harmonizaci

Směrnice tzv. nového přístupu jsou v EU vyvíjeny již po dvacet let a příslušné komunitární předpisy (směrnice) se vyznačují tím, že upravují většinou pouze základní (bezpečnostní, ale ne pouze) požadavky na velké skupiny výrobků. Předpoklad (presumpci) shody výrobku se základními požadavky zakládá dodržení tzv. harmonizovaných evropských norem, které však nejsou závazné. Výrobce má i volbu z několika postupů (modulů – tzv. globální přístup k posuzování shody, někdy též modulární přístup), kterými shodu výrobku se základními požadavky směrnice prokáže. K tomu využívá nezávislé třetí strany, autorizovaného subjektu pro posuzování shody (často nazývaného jako notifikovaný orgán či osoba). K fungování systému je nutné zabezpečit i řadu horizontálních opatření a příslušnou infrastrukturu (poskytování informací o připravované nové legislativě a normách, plné a flexibilní přejímání harmonizovaných evropských norem, akreditační a metrologický systém, certifikační orgány a v neposlední řadě dozor nad trhem, aj.). V současnosti je v EU v platnosti asi 25 směrnic nového přístupu, pokrývajících široké spektrum rizik a požadavků na stroje, tlakové nádoby a zařízení, elektrická zařízení pro určitá napětí, plynové spotřebiče, telekomunikační koncová zařízení, zdravotnické prostředky, výtahy či lanovky pro osobní přepravu, dále osobní ochranné prostředky či hračky aj. V neposlední řadě pro stavební výrobky. Aplikace této směrnice je jedna z nejtěžších.

Tento nový přístup nahradil v řadě oblastí (ale nikoliv všude) harmonizační postupy, založené na detailních technických popisech přímo v právním předpise. Takový postoj je obvykle považován za neflexibilní a zpomalující procesy inovace atp. Nazývá se „starý přístup“ a v některých sektorech přetrvává a je dále využíván (motorová vozidla a traktory, chemické látky, léčiva, do určité míry i potraviny aj.).

Označení CE

Jedním ze stěžejních aspektů nového přístupu k technické harmonizaci v EU je aplikace označení CE jako prostředku deklarace shody vlastností výrobku se základními požadavky směrnice. Pro velký počet výrobků, mají-li být uvedeny na trh, platí určitý druh technické regulace. Nejobvyklejším hlediskem, kterého se týká technický předpis, je hledisko bezpečnosti výrobku.

Skutečnost, že výrobek je předmětem regulace, nemusí nutně znamenat, že pro něj platí povinná certifikace nebo posouzení shody třetí stranou. Taková povinnost může, je-li toho třeba, vyplývat z určitého závazného právního předpisu. Směrnice nového přístupu (a příslušné vnitrostátní právní předpisy, které je transponují) předepisují specifická opatření pro posuzování shody ("moduly"), které u určitých výrobků vždy vyžadují prohlášení o shodě. Jen některá z těchto opatření zahrnují povinnou účast třetí strany při posouzení shody. V takovýchto případech musí být posouzení provedeno některou z organizací, které zodpovídají za provádění takového úkonu (tzv. notifikované orgány, jedná se o orgány zmocněné pro daný sektor a daný modul vykonávat funkci nezávislé třetí strany pro posouzení shody; na úrovni České republiky jsou těmito notifikovanými orgány „autorizované osoby“) ještě před uvedením výrobku na trh.

Označení CE musí být aplikováno výrobcem nebo jeho zplnomocněným zástupcem u výrobků podléhajících směrnicím nového přístupu, ať již je certifikace dosvědčující podstoupené posouzení shody povinná, či nikoliv. Tam, kde je vyžadována povinná certifikace, musí notifikovaný orgán splnit svoji funkci stanovenou v příslušné směrnici před tím, než se připojí označení CE. U výrobků, které jsou regulovány, avšak nepodléhají certifikaci, připojí výrobce označení CE a vydá prohlášení o shodě (na základě svého vlastního posouzení shody), aniž by k tomu bylo třeba účasti třetí strany.

Krátce zmiňme a zdůrazněme, že výrobci jsou zodpovědní za to, že výrobky, které uvádějí na

trh, vyhovují všem příslušným předpisům. Jestliže tyto předpisy nevyžadují povinnou certifikaci, uskutečňují výrobci často dobrovolnou certifikaci, aby se sami ubezpečili o tom, že jejich výrobky skutečně splňují požadavky stanovené legislativou. Dobrovolná certifikace může být rovněž uplatněna k potvrzení, že jsou splněny i jiné požadavky, než jsou požadavky, které jsou obsaženy v příslušných předpisech, jako jsou například požadavky týkající se neregulovaných vlastností výrobků. Tato dobrovolná certifikace nemůže být alternativou povinné certifikace. Dobrovolná certifikace může nanejvýše doplňovat povinnou, aniž by jakkoli narušovala nebo měnila postupy vyžadované pro splnění požadavků příslušných předpisů.

Vratme se však zpět k označení CE. Pro připojení označení CE lze vyspecifikovat celou řadu zásad. Zkusme alespoň některé z nich zdůraznit.

- (a) Označení CE symbolizuje shodu se všemi povinnostmi výrobců ve vztahu k výrobku na základě směrnic Evropského společenství, které stanoví připojování tohoto označení. Tato shoda se tudíž neomezuje pouze na základní požadavky týkající se bezpečnosti, veřejného zdraví, ochrany spotřebitele atd., protože určité směrnice mohou ukládat další specifické povinnosti, které nejsou nutně součástí základních požadavků. Ve většině případů se ovšem označení CE váže na tzv. základní požadavky.
- (b) Označení CE připojené na průmyslové výrobky symbolizuje skutečnost, že fyzická nebo právnická osoba, která připojila nebo je odpovědná za připojení zmíněného označení, ověřila shodu výrobku se všemi harmonizovanými ustanoveními Společenství, která pro ni platí, a že výrobek byl podroben příslušným harmonizovaným postupům posuzování shody.
- (c) Vztahují-li se na průmyslové výrobky i jiné směrnice týkající se jiných hledisek, které rovněž stanoví připojení označení CE, pak toto označení znamená presumpci, že takové výrobky jsou ve shodě též s ustanoveními těchto jiných směrnic. Jestliže však jedna nebo více těchto směrnic umožňuje výrobcům během přechodného období volbu režimu, označení CE vyznačuje shodu s ustanoveními pouze těch směrnic, které výrobce použil. Na první pohled tedy v takovém případě není zřejmé, zda výrobce aplikoval označení na základě pouze jedné, či i dalších směrnic. Toto lze vyhodnotit až na základě technické dokumentace, která musí být např. orgánu určenému pro dozor nad trhem dostupná.
- (d) Označení CE se musí připojit na výrobek nebo na jeho výrobní štítek. Jestliže to však povaha výrobku neumožňuje, musí se označení připojit na obal, pokud existuje, nebo na průvodní dokumentaci, jestliže příslušná směrnice takové dokumenty stanoví. Připojené označení CE musí být viditelné, čitelné a nesmazatelné.
- (e) Každý průmyslový výrobek, na nějž se vztahuje jedna či více harmonizujících směrnic založených na zásadách nového a globálního přístupu, musí být opatřen označením CE. Označení CE je jediným označením, které osvědčuje, že průmyslové výrobky jsou ve shodě se směrnicemi založenými na zásadách nového a globálního přístupu. Členské státy se musí zdržet zavádění jakéhokoli odkazu na označování shody ve svých národních předpisech, které by bylo jiné, než je označení CE, pokud jde o shodu se všemi ustanoveními směrnic o označování CE.
- (f) V určených případech (některé moduly) označení shody CE musí být doplněno identifikačním číslem notifikovaného orgánu. Notifikovanému orgánu musí být přiděleno stejné číslo, je-li notifikován podle několika směrnic.
- (g) Připojování jakéhokoli jiného označení, které by mohlo uvést v omyl třetí osoby, pokud jde o význam a grafické označení CE, musí být zakázáno. Výrobek může nést různé značky, například značky označující shodu s národními nebo evropskými normami nebo s tradič-

ními směrnici s možností volby (optional) za předpokladu, že takové značky nezpůsobí záměnu s označením CE. Tyto značky mohou být tudíž připojeny na výrobek, jeho obal nebo dokumentaci doprovázející výrobek za podmínky, že se tím nesníží čitelnost a viditelnost označení CE.

- (h) Označení CE musí být připojeno výrobcem nebo jeho zplnomocněným zástupcem ustanovenými v rámci Společenství. Identifikační číslo notifikovaného orgánu musí připojovat na základě své odpovědnosti buď sám orgán nebo výrobce nebo jeho zástupce ustanovený ve Společenství.
- (i) Členské státy musí učinit veškerá opatření národního práva potřebná pro vyloučení jakékoli možnosti záměny a pro zabránění zneužití označení CE. Členský stát je povinen přijmout všechna potřebná opatření, aby omezil a zabránil uvedení neoprávněně označeného výrobku na trh nebo zajistil, aby byl stažen z trhu podle postupů stanovených v ochranných ustanoveních.

Rekapitulace

Tolik tedy stručně k problému aplikace označení CE v rámci jednotného trhu EU. Je třeba zdůraznit, že označení CE není bezpečnostní značkou, která by spotřebiteli sdělovala, že výrobek je bezpečný. Spotřebiteli není vůbec určena.

Je deklarací výrobce, která má umožnit snadný volný pohyb uvnitř vnitřního trhu EU a slouží pro orgány dozoru nad trhem. Informuje je, že výrobek vyhovuje požadavkům příslušných předpisů – to ale neznamená, že je dokladem o jeho bezpečnosti obecně (nikde není řečeno, že předpisy, k nimž se vztahuje, pokrývají všechna možná nebezpečí. V praxi by se ale nemělo stávat, že výrobek oprávněně nesoucí označení CE, je nebezpečný. V takovém případě mají a musí konat příslušné orgány dozoru, v podmínkách ČR zejména Česká obchodní inspekce, popř. i MPO (aplikace bezpečnostní klauzule).

Jinou věcí je jeho kvalita a užité vlastnosti. I zcela kvalitativně podřadný výrobek, může nést označení CE. I takový výrobek však musí splňovat ukazatele, které uvádí v označení, návodu na použití, nabídkce, reklamě, atp. nebo které spotřebitel oprávněně očekává (splnění účelu, pro který je výrobek určen).

Problematické užití označení CE v sektoru stavebních výrobků se podrobně věnuje následující kapitola. Stavební výrobky jsou v některých aspektech velmi specifické, týká se to například postupů posuzování shody, které se liší od výše zmíněného modulárního přístupu, aj.

2.2. Označení CE na stavebních výrobcích /Ing. Alexander Trinner/

S přistoupením ČR k Evropské unii se v oblasti stavebních výrobků stejně jako v ostatních odvětvích průmyslu začíná čím dál více prosazovat označení CE. Pravidla pro vydávání této značky jsou stanovena jednotně na celém území Evropské unie (viz předcházející kapitola). Pro oblast stavebních výrobků se její používání řídí směrnicí ES 89/106/EHS (označována též jako CPD - Construction Product Directive), která je v zavedena prostřednictvím zákona č. 22/1997Sb. a návazného nařízení vlády č. 190/2002 Sb. ve znění č. 251/2003 Sb. a č. 128/2004 Sb. Postupy zde zakotvené již povinně vyžadují připojit u stavebních výrobků specifické označení CE. Množství výrobků, které mají být takto označeny postupně stále vzrůstá a označení je pro svoji „novost“ předmětem poměrně častých chyb.

Aby mohlo dojít k označení výrobku značkou CE je nutná existence tzv. harmonizované technické specifikace. Harmonizovanou technickou specifikací rozumíme buď harmonizovanou

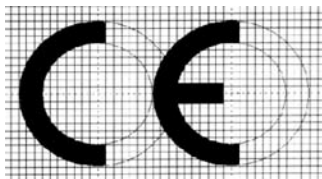
evropskou normu (hEN) nebo Evropské technické schválení (ETA). Pozor ne každá evropská norma je harmonizovaná! Splněním požadavků v uvedených v příslušných technických předpisech vzniká nárok na označení CE. Kritéria dosažená testy výrobků musí být uvedeny u označení CE a to nejlépe v tabulce na obalu výrobku. Výrobky, pro které dosud harmonizované technické specifikace neexistují, spadají dále do národního systému vymezeného v ČR nařízením vlády č. 163/2002 Sb. v platném znění.

V praxi se technická veřejnost nejčastěji setká s harmonizovanými evropskými normami, kterých je v současné době již přes 200. Tyto normy jsou publikovány v Úředním věstníku EU společně s datem počátku přechodného období (po skončení přechodného období je nutno výrobky uvádět na trh pouze s označením CE).

Označení CE vyžadují směrnice EU tzv. nového přístupu. K nim patří také výše zmiňovaná směrnice 89/106/EHS platná pro stavební výrobky.

Obecný tvar označení CE a hlavní zásady vymezuje rozhodnutí Rady 96/465/EHS. V ČR je tvar označení CE obsažen v nařízením vlády č. 291/2000Sb. A grafická podoba samotné značky je uvedena na obrázku:

Obrázek č. 1 – Označení CE

Uvedený tvar označení musí být zmenšován nebo zvětšován proporcionálně a nejmenší dovolená výška je 5 mm. Mřížka není součástí označení.

Podle výše uvedených předpisů má označení CE následující význam:

- ▶ vyjadřuje shodu výrobku se všemi předpisy, které na daný výrobek kladou určité požadavky a předpokládají připojení označení CE ;
- ▶ potvrzuje, že výrobku byl uplatněn předepsaný postup posouzení shody a výrobek tomuto postupu vyhovuje (vymezení jisté úrovně spolehlivosti dodržení výše uvedených požadavků).

Zatímco u většiny průmyslových výrobků postačuje pouze připojení vlastní grafické značky -označení CE (někdy ve spojení s číslem notifikované osoby), předepisuje Směrnice 89/106/EHS pro stavební výrobky povinnost doplnit tuto grafickou značku dalšími doprovodnými informacemi v rozsahu uvedeném v příslušné harmonizované technické specifikaci. Grafická značka CE spolu s doprovodnými informacemi tak vytváří vlastní označení CE (jednotné jako celek), které je specifické pro stavební výrobky. Příklad takového označení CE je uveden na obrázku č. 3.

Právě z důvodu tohoto specifika stavebních výrobků vydal Stálý výbor pro stavebnictví ustavený při Evropské komisi samostatný interpretační dokument (Pokyn D), ve kterém podrobněji vymezil hlavní zásady a specifikace označení CE stavebních výrobků. Tyto hlavní zásady lze shrnout do následujících bodů:

- ▶ označení CE je povinné a musí být připojeno dříve, než je výrobek uveden na trh;
- ▶ úrybcků podléhájícím několika smérnicím (stanovujícím připojení CE), toto označení udává splnění všech těchto smérnic;
- ▶ odpovědnost za připojení označení CE má výrobce nebo jeho zplnomocněný zástupce se sídlem v EU;
- ▶ označení se připojuje závěrečné fázi výroby, kdy je již zaručeno, že byl dokončen předepsaný postup posuzování shody a výrobek vyhovuje příslušným požadavkům (tento okamžik souvisí s posledním dvojčíslem roku uváděným v označení CE – viz dále);
- ▶ označení CE je pouze označením souladu příslušnou smérnicí a musí nahradit všechna ostatní závazná označení shody; není to však značka původu (EHP) ani značka jakosti;
- ▶ výrobek může nést i další označení nebo značky, pokud
 - mají jinou funkci než CE (např. jakost),
 - vylučují záměnu s CE,
 - nesnížují čitelnost a viditelnost CE;
- ▶ označení CE musí být umístěno viditelně, čitelně a neodstranitelně a v předepsaném tvaru;
- ▶ umísťuje se v tomto pořadí možností (podle druhu výrobku, jeho velikosti, apod.): na výrobku samotném, na štítku k němu připojeném, na jeho obalu nebo v průvodních (obchodních) dokladech;
- ▶ případné údaje oplnění neharmonizovaných požadavků musí být zřetelně odděleny od informací doprovázejících označení CE (nesmí vzniknout možnost záměny).

Podle přílohy III k uvedené smérnici o stavebních výrobcích musí označení CE u stavebních výrobků doprovázet ještě tyto doplňkové informace:

- ▶ název nebo identifikační značka výrobce;
- ▶ poslední dvojčíslo roku, ve kterém bylo označení připojeno (tj. výrobek prošel finální fází výroby a posouzením);
- ▶ odkaz na příslušnou technickou specifikaci, případně upřesněný způsob použití výrobku ve stavbě;
- ▶ číslo ES certifikátu shody (pokud byl vydán);
- ▶ údaje o charakteristikách výrobků (v rozsahu uvedeném v technické specifikaci).

S ohledem na platné zákony na ochranu spotřebitele v EU musí být tyto doprovodné údaje uvedeny v jazyce spotřebiteli srozumitelném.

Charakteristiky stavebních výrobků jsou v označení CE nejčastěji vyjadřovány:

- ▶ mezními hodnotami (úrovněmi), které musí být pro dané použití vždy dodrženy;
- ▶ deklarovanými hodnotami úrovní tříd nebo technických kategorií; ty jsou definovány Rozhodnutím Komise EU (regulační třídy) nebo přímo v příslušné technické specifikaci (technické třídy a kategorie);
- ▶ deklarovanými hodnotami (konkrétní dosažená úroveň); v některých případech je dovoleno použít též tabulkových hodnot;
- ▶ volbou „žádný ukazatel není stanoven“ (NPD) pro případ, že k této charakteristice není v místě použití výrobku uplatněn žádný požadavek (toto nelze využít u mezních hodnot).

Příklad značení:

Obr. č. 2 – Vzor pro připojení označení CE

 1020	
Výrobní organizace, adresa 05 1020-CPD-030023451	
EN 771-4 Kategorie I, xxx-yyy-zz mm pórobetonová tvárnice	
Rozměry:	délka (mm), šířka (mm), výška (mm)
Rozměrové tolerance:	TLMA
Uspořádání:	podle přiloženého náčrtu
Uspornost v tlaku:	průměrná: xx N/mm ² (kolmo na ložnou plochu), (Kat. I)
Rozměrová stabilita:	vlhkostní přetvoření NPĐ
Přidržnost:	hodnota stanovená zkouškou xx (N/mm ²)
Reakce na oheň:	Trída A1
Nasákovnost:	tvárnice musí být chráněna
Faktor difúzního odporu:	xxx
Laboratorní hodnota vážené neprůzvučnosti:	xx dB
Objemová hmotnost:	xxx (D1) kg/m ³
Tvar a uspořádání:	podle přiloženého náčrtu
Ekvivalentní tepelná vodivost:	xx W/(m·K) (λ _{0,040})
Mrazuvzdornost:	NPĐ
Nebezpečné látky:	vyhovuje vyhlášce SÚJB č. 307/2002

Obr. č. 3 – Praktický příklad – omítka

 Saint - Gobain Weber Terranova, a.s. Rádlůvka ul. 3, 102 00 Praha 10		 Saint - Gobain Weber Terranova, a.s. Rádlůvka ul. 3, 102 00 Praha 10	
05 EN 998-1		05 EN 998-1	
Obytná malta pro vnější omítku (GP), pro vonkování použití		Obytná malta na vonkavě omítky (GP), na vonkavě použití	
Reakce na oheň:	A1	Reakce na oheň:	A1
Absorpce vody:	W 0	Kapilární nasákovnost:	W 0
Propustnost vodních par:	7 20	Příslušnost vodní páry:	7 20
Přidržnost:	0,3 N/mm ²	Přidržnost:	0,3 N/mm ²
FP:	S	FP:	S
Tepelná vodivost (λ_{0,040}):	0,93 W/m·K (tabulková hodnota)	Tepelná vodivost (λ_{0,040}):	0,93 W/m·K (tabulková hodnota)
Trvanlivost:	15 cyklů dle ČSN 722452	Trvanlivost:	15 cyklů dle ČSN 722452

Pozn.: Všimněte si, že zatímco na Obr. č. 2, který je návrhem pro připojení označení CE, jsou písmena CE vyobrazena v pomocné mřížce, které napomáhá správnému přenosu proporcí písmen. Na Obr. č. 3, který je ukázkou praktického připojení označení CE, jsou písmena již bez mřížky.

2.3. Značení obalů podle zákona o obalech /Ing. Adam Vála/

Zákon o obalech (č. 477/2001 Sb.) dává výrobcům povinnost označovat obaly pro spotřebitele tak, aby bylo jasné z jakého materiálu je tento obal vyroben. Povinnost se vztahuje na všechny obaly pro spotřebitele, které jsou vyrobeny z kovů, plastů a kompozitních materiálů. Ostatní materiály mohou být též označeny, toto označování je však dobrovolné.

Označení obalů se skládá ze dvou částí.

- ▶▶ Identifikační kód – číselný nebo písmenný kód materiálu
- ▶▶ Grafická značka (viz obrázek)

Označení obalu se týká pouze obalů, které mají hmotnost obsahu větší než 5 g nebo je jmenovitý objem obsahu větší než 50 ml. Dále se nemusí označovat některé drobné součásti obalů (štítky, visáčky, víčka, dávkovače atd.). Označení musí být trvanlivé a odolné i po otevření obalu.

Možné příklady značení (Obal papírový)

Obr. č. 4 - Kombinace číselného a písmenného kódu materiálu s grafickou značkou

Obr. č. 5 - Kombinace číselného kódu materiálu s grafickou značkou

Obr. č. 6 - Kombinace písmenného kódu materiálu s grafickou značkou

Obr. č. 7 - Písmenný kód materiálu bez grafické značky

PAP

Identifikační kódy jednotlivých materiálů jsou uvedeny v následujících tabulkách a mohou být používány dle příkladů uvedených výše.

Plasty

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Polyethylenterefalát	PET	1
Vysokohustní polyetylen	HDPE	2
Polyvinylchlorid	PVC	3
Nízkohustní polyetylen	LPDE	4
Polypropylén	PP	5
Polystyrén	PS	6
Ostatní		7

Papír a lepenky

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Vlnitá lepenka	PAP	20
Hladká lepenka	PAP	21
Papír	PAP	22

Kovy

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Ocel	FE	40
Hliník	ALU	41

Dřevo

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Dřevo	FOR	50
Korek	FOR	51

Textil

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Bavlna	TEX	60
Juta	TEX	61

Sklo

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Bílé sklo	GL	70
Zelené sklo	GL	71

Kompozitní materiály

Kompozitní materiály jsou složeny z více různých materiálů - např. plast/různé kovy a označují se písmenem C/ a převažujícím materiálem. Příklad. Je-li v obalu převažující papír, obal má mít označení C/PAP. C značí, že se jedná o obal kompozitní tzn. složený z více surovin a PAP za lomítkem znamená, že největší podíl v kompozitu má papír.

Materiál	Písmenný kód	Číselný kód
Papír a lepenka/různé kovy	C/ *	80
Papír a lepenka/plast	C/ *	81
Papír a lepenka/hliník	C/ *	82
Papír a lepenka/ocelový pocínovaný plech	C/ *	83
Papír a lepenka/plast/hliník	C/ *	84
Papír a lepenka/plast/hliník/ocelový pocínovaný plech	C/ *	85
Plast/hliník	C/ *	90

Plast/ ocelový pocínovaný plech	C/ *	91
Plast/ různé kovy	C/ *	92
Sklo/plast	C/ *	95
Sklo/hliník	C/ *	96
Sklo/ ocelový pocínovaný plech	C/ *	97
Sklo/ různé kovy	C/ *	98

*materiál s převážující hmotností

Dále musí být na obalu označeno, že se jedná o zálohovaný obal a to souslovím:

Zálohovaný obal,

nebo může být označen pokynem, který zdůrazňuje povinnost tento obal odložit na určené místo a to například větou:

Odložte na místo k odkládání odpadu určené obcí,

nebo grafickým symbolem, který tuto větu nahrazuje (obr. č. 7).

Obr. č. 7 – grafický symbol

Příklad označení:

Obr. č. 8 – Praktický příklad značení obalu

2.4. Značení obalů podle zákona o chemických látkách a přípravcích /Ing. Adam Vála/
Dnešní výrobu si dnes bez chemie nedokážeme představit. Bohužel tento technologický pokrok s sebou přináší i negativní stránku věci. Výrobky, v našem případě stavební, mohou obsahovat i některé zdraví, majetku či přírodě nebezpečné látky.

Tuto problematiku řeší v ČR zákon č. 356/2003Sb. Dle tohoto zákona (§20) je osoba, která uvádí výrobek na trh, je povinná zajistit označení nebezpečných látek nebo nebezpečných přípravků. Tyto přípravky jsou definovány v prováděcí vyhlášce č. 232/2004 Sb.

Rozlišujeme v podstatě tři typy nebezpečí:

- Nebezpečné látky vyjmenované ve vyhlášce č.232/2004 Sb.odstavec 4;
- Nebezpečné přípravky (přípravky, které obsahují nebezpečné látky nebo sloučeniny) klasifikované ve vyhlášce č.232/2004 odstavec 5;
- Přípravky, které mohou představovat specifické nebezpečí pro zdraví nebo životní prostředí klasifikované ve vyhlášce č. 232/2004 Sb. odstavec 7.

Pro **nebezpečné látky** zákon stanovuje údaje, které musí být osobou uvádějící tyto látky na trh uváděny na obalu, a pravidla pro jejich zveřejnění:

1. Údaje musí být uvedeny čitelně, nesmazatelně a v českém jazyce;
2. Chemický název látky ve tvaru jednoho z názvů uvedených v Seznamu, pokud látka není v seznamu uvedena musí být chemický název látky uveden v souladu s mezinárodně uznávaný názvoslovím;
3. Jméno, případně název výrobce, dovozce nebo distributora, sídlo podnikání, telefonní číslo osoby s trvalým pobytem v EU, která je odpovědná za uvedení látky v daném obalu na trh nebo do oběhu;
4. Výstražné symboly a písemné označení nebezpečných vlastností fyzikálně-chemických a vlastností nebezpečných pro zdraví nebo životní prostředí stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
5. Standardní věty označující specifickou rizikovost (R-věta) stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
6. Standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věta) stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
7. Číslo ES podle Eines, Elincs nebo Nip (mezinárodně uznané označení v těchto systémech);
8. Slova „označení ES“, pokud jde o látky uvedené v Seznamu.

Pro **nebezpečné přípravky** zákon stanovuje údaje, které musí být osobou uvádějící tyto látky na trh uváděny na obalu, a pravidla pro jejich zveřejnění:

1. Údaje musí být uvedeny čitelně, nesmazatelně a v českém jazyce;
2. Obchodní název přípravku;
3. Jméno, případně název výrobce, dovozce nebo distributora, sídlo podnikání, telefonní číslo osoby s trvalým pobytem v EU, která je odpovědná za uvedení látky v daném obalu na trh nebo do oběhu;
4. Výstražné symboly a písemné označení nebezpečných vlastností fyzikálně-chemických a vlastností nebezpečných pro zdraví nebo životní prostředí stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
5. Standardní věty označující specifickou rizikovost (R-věta) stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
6. Standardní pokyny pro bezpečné zacházení (S-věta) stanovené prováděcím právním předpisem dle odstavce 7;
7. Hmotnost nebo objem, jde-li o přípravky určené k prodeji spotřebiteli.

Pro přípravky, které mohou představovat **specifické nebezpečí pro zdraví** nebo životní prostředí, zákon stanovuje tyto údaje:

1. Údaje musí být uvedeny čitelně, nesmazatelně a v českém jazyce;
2. Obchodní název přípravku;
3. Jméno, případně název výrobce, dovozce nebo distributora, sídlo podnikání, telefonní číslo osoby s trvalým pobytem v EU, která je odpovědná za uvedení látky v daném obalu na trh nebo do oběhu.

Převedeme-li tyto zákonem vyžadované náležitosti do srozumitelnější podoby, znamená to pro spotřebitele následující:

Nebezpečnou látkou rozumíme jednotlivou chemickou látku, která může mít negativní vliv na zdraví člověka. Nebezpečným přípravkem poté rozumíme výrobek, který obsahuje nebezpečnou látku nebo

nebezpečné sloučeniny. Ke každé nebezpečné látce nebo sloučenině jsou vyhláškou k ní stanoveny tzv. R věty, které vyjadřují rizikovost látky tedy její potenciální nebezpečí. (Příklady R-vět: R 11 - vysoce hořlavé, R 20 - zdraví škodlivé při vdechování, R 38 - dráždí kůži) a tzv. S-věty, které nám říkají, jakým způsobem s látkou či přípravkem bezpečně zacházet (příklady: S 51 - používejte pouze v dobře větráných prostorách; S 36 - používejte vhodný ochranný oděv, atd.). Tyto věty musí být na obalu v plném znění a českém jazyce. Dále nám orientaci zjednodušují piktogramy (viz obrázky níže).

Z hlediska spotřebitele je tedy důležité pozorně si prostudovat obal výrobku a řídit se pokyny na něm. Zákon také připouští možnost označování výrobku štítky, které nejsou součástí tohoto výrobku (například z důvodu malé plochy obalu výrobku). Výrobek také nemusí být označen pokud koncentrace nebezpečných látek je pod hranici škodlivosti. Na požádání kupujícího však má prodávající povinnost mu předložit štítek k seznámení.

Příklad označení:

Příklad označení přípravku proti plísním

Obsahuje chlornan sodný (EINECS 231-668-3) méně než 50 g/l (5 %)

Xi

Dráždivý

- R 31 Uvolňuje toxický plyn při styku s kyselinami.
 R 36/38 Dráždí oči a kůži.
 S 2 Uchovávejte mimo dosah dětí.
 S 23 Nevdechujte aerosoly.
 S 26 Při zasažení očí okamžitě důkladně vypláchněte vodou a vyhledejte lékařskou pomoc.
 S 28 Při styku s kůží okamžitě omyjte velkým množstvím vody.
 S 46 Při požití okamžitě vyhledejte lékařskou pomoc a ukažte tento obal nebo označení.
 S 50 Nesměšujte s jinými čisticími prostředky.
 S 51 Používejte pouze v dobře větráných prostorách.

Výrobce: Chemie, s. r. o., Novákova 326, 735 95 Praha CZ Tel. č. 042 296 091 111 Objem:

Pozor! Nepoužívejte společně s jinými výrobky. Může uvolňovat nebezpečné plyny (chlor).

Obr. č. 9 - Piktogramy pro nebezpečné látky

E

Výbušný

O

Oxidující

F+

Vysoce hořlavý

Vysvětlivky k pictogramům:

výbušné

oxidující – při styku s jinými látkami vyvolávají vysoce exotermní reakci

extrémně hořlavé – kapaliny s bodem vzplanutí do 0 °C nebo látky vznětlivé při styku se vzduchem za normálních podmínek

vysoce hořlavé – kapaliny s bodem vzplanutí do 21 °C; látky u kterých může za normálních podmínek dojít k zabřhování a samovznícení; pevné látky které se mohou vznítit a dále hořet po krátkém styku se zápalným zdrojem; látky uvolňující ve styku s vlhkostí vysoce hořlavé plyny

hořlavé – s bodem vzplanutí mezi 21–55 °C

vysoce toxické – mohou ve velmi malém množství způsobit akutní nebo chronické poškození zdraví nebo smrt

toxické – jako předchozí bez specifikace množství

zdraví škodlivé – jako předchozí

žiravé – při styku s živou tkání způsobují její poškození

dráždivé – při přímém dlouhodobém nebo opakovaném styku s kůží nebo sliznicí mohou vyvolat zánět

nebezpečné pro životní prostředí – obsahuje látky, které mohou ohrozit životní prostředí

Obr. č. 10 – Praktický příklad značení nebezpečných látek

NEBEZPEČNÁ VÝROBA – vysokotlaký nádobní agregát

Hlavní nebezpečnosti:

- R11 Vysoce hořlavý (R20/21) Zdraví škodlivé při dechování a při styku s kůží (R38) Dráždí sliznice
- R2 Uhořívající látka. Slabě až středně oxidující látka (R22) Vysoce hořlavá kapalina (R23) Vysoce hořlavé pevné látky (R24) Vysoce hořlavé kapaliny (R25) Vysoce hořlavé pevné látky (R26) Vysoce oxidující kapaliny (R27) Oxidující kapalina (R28) Oxidující pevné látky (R29) Oxidující plyny (R31) Oxidující kapaliny (R32) Oxidující pevné látky (R33) Oxidující plyny (R34) Oxidující kapaliny (R35) Oxidující pevné látky (R36) Oxidující kapaliny (R37) Oxidující pevné látky (R38) Dráždí sliznice (R39) Ohrožuje vodní prostředí (R40) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R41) Ohrožuje vodní prostředí (R42) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R43) Ohrožuje vodní prostředí (R44) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R45) Ohrožuje vodní prostředí (R46) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R47) Ohrožuje vodní prostředí (R48) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R49) Ohrožuje vodní prostředí (R50) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R51) Ohrožuje vodní prostředí (R52) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R53) Ohrožuje vodní prostředí (R54) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R55) Ohrožuje vodní prostředí (R56) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R57) Ohrožuje vodní prostředí (R58) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R59) Ohrožuje vodní prostředí (R60) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R61) Ohrožuje vodní prostředí (R62) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R63) Ohrožuje vodní prostředí (R64) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R65) Ohrožuje vodní prostředí (R66) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R67) Ohrožuje vodní prostředí (R68) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R69) Ohrožuje vodní prostředí (R70) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R71) Ohrožuje vodní prostředí (R72) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R73) Ohrožuje vodní prostředí (R74) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R75) Ohrožuje vodní prostředí (R76) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R77) Ohrožuje vodní prostředí (R78) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R79) Ohrožuje vodní prostředí (R80) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R81) Ohrožuje vodní prostředí (R82) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R83) Ohrožuje vodní prostředí (R84) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R85) Ohrožuje vodní prostředí (R86) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R87) Ohrožuje vodní prostředí (R88) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R89) Ohrožuje vodní prostředí (R90) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R91) Ohrožuje vodní prostředí (R92) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R93) Ohrožuje vodní prostředí (R94) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R95) Ohrožuje vodní prostředí (R96) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R97) Ohrožuje vodní prostředí (R98) Velmi ohrožuje vodní prostředí (R99) Ohrožuje vodní prostředí

Nebezpeční zdraví:
Hořlavé kapalina L. Ohrožuje vodní prostředí

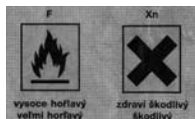
Uchovávejte dále těsně uzavřeno na ochranném místě. Při práci dále používejte ochranné pomůcky.

Nebezpečný výbuch UN 1963

Do práce s výrobou neaplikovat!

Neoprávněným přístupem zdravotnímu ošetření.

Spotřeba je ve formě kapalných a pevných částic.

3. Dobrovolné značení

3.1. Česká značka shody podle NV 312/05 Sb. /Ing. Jana Čurdová/

V České republice existují dvě nařízení vlády navazující na zákon č. 22/1997 Sb., v platném znění a vztahující se ke stavebním výrobkům. Nařízení vlády č. 190/2002 Sb., o kterém byla podána informace v předchozích kapitolách a nařízení vlády č. 163/2002 Sb., které se týká technických požadavků na vybrané stavební výrobky. Toto nařízení platí pro stavební výrobky, pokud se na ně nevztahuje nařízení vlády č. 190/2002 Sb.

Povinnost splnit požadavky předmětného nařízení vlády se týká českých výrobců a dovozců ze třetích zemí. Povinnost splnit jeho požadavky se netýká se výrobků vyrobených v některé zemi Evropské unie a to na základě ustanovení §13b zákona č. 22/1997 Sb., v platném znění.

Jak tedy zjistí spotřebitel, že výrobek byl posouzen podle nařízení vlády č. 163/2002 Sb.?

Českou značku shody, kterou tvoří písmena CCZ, lze použít pouze u výrobků, na něž se nevztahují předpisy Evropských společenství. Tato značka vyjadřuje, že výrobek splňuje technické požadavky stanovené ve všech nařízeních vlády, které se na něj vztahují a které toto označení stanovují nebo umožňují, a že byl při posouzení jeho shody dodržen stanovený postup. Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., v platném znění nestanovuje povinnost výrobek značkou CCZ oparřit a je tedy výrobci, zda této možnosti označení využije.

Pokud je stanovený výrobek opatřen označením CE, nesmí být souběžně označen CCZ, nebo jinou značkou, která by svým významem nebo podobou mohla vést k záměně s označením CE.

Český výrobce nebo dovozce z třetích zemí je povinen zajistit posouzení shody výrobku uplatňovaného na trhu na území České republiky způsobem stanoveným v uvedeném nařízení vlády a na základě příslušných dokumentů pak vydat o výrobku tzv. „prohlášení o shodě“. Toto „prohlášení o shodě“ je povinen poskytnout jak inspektorům České obchodní inspekce, tak v rámci obchodního styku svým obchodním partnerům. Někdy je takovým partnerem velká obchodní společnost, která potom vydává tzv. „ujištění o shodě“, kterým se zavazuje, že všechny výrobky, které prodává jsou v souladu s příslušnými zákonnými předpisy. V tomto případě se však jedná o dobrovolný akt, který nevyplývá ze zákona č. 22/1997 Sb.

Splnění požadavků zahrnuje také možnost využití ustanovení §13b zákona č. 22/1997 Sb., tj. předpokladu, že pokud byl již výrobek uveden na trh některého členského státu Evropské unie vyhoví také požadavkům českým.

Z důvodu srovnatelného posouzení výrobku, a tedy shodných podmínek k uplatnění na trhu, existuje na základě dobrovolnosti možnost pro výrobce z členských států Evropské unie podstoupit stejné posouzení shody jako pro výrobky pocházející z České republiky nebo dovezené z třetích zemí. Výrobci nebo distributoři tak mohou obdržet stejné doklady jako český výrobce a na výrobek potom mohou vydat také „prohlášení o shodě“.

Informovaný spotřebitel se nespolehne na to, že stavební výrobek je v prodeji v obchodní síti, ale zjistí si i další informace. Minimálně o zemi původu a o tom, jakým způsobem byly ověřeny vlastnosti související se základními požadavky kladenými na stavby, tj. jak a kde byl výrobek zkušěn a posouzen. Pokud si není u zahraničních výrobců jist, že průvodní doklady jsou dostatečně průkazné o zajištění správné funkce výrobku ve stavbě, dá přednost výrobku, u kterého byly ověřeny podle českých předpisů vlastnosti, které jsou podle dlouhodobých zkušeností a technických poznatků rozhodující pro bezpečnost použití výrobku v českých podmínkách.

Příklady označení:

Obr. č. 11 – Značka CZ

3.2. Shoda s Evropskou normou KEYMARK /Ing. Vladislav Kadleček, CSc./

V odezvě na užívání různých národních značek kvality byly na základě rezoluce Evropské rady vyzvány evropské normalizační organizace (CEN a CENELEC) ke zřízení dobrovolné evropské certifikační značky KEYMARK, která má demonstrovat zákazníkovi nebo uživateli výrobku shodu s odpovídající evropskou normou. Značku KEYMARK je možné užívat také pro služby. Principy systému evropské značky CEN/CENELEC jsou podrobně uvedené v dokumentu: „Vnitřní předpisy Část 4: Certifikace – Systém evropské značky CEN/CENELEC“. Tento dokument je přístupný na adrese www.cni.cz pod heslem KEYMARK, v českém jazyce, nebo v anglickém jazyce na adrese:

www.cenorm.be/CENORM/conformityassessment/keymark+/index.asp .

Následně pro případné zájemce o značku KEYMARK uvádíme Pravidla Programu evropské značky CEN /CENELEC, která musí obsahovat alespoň tyto požadavky:

1. Ustanovení, že organizace zmocněné k uplatňování Programu evropské značky musí mít sídlo v členských zemích CEN/CENELEC nebo v zemích přidružených členů CEN/CENELEC.
2. Prokazování shody výrobku (výrobků) s požadavky odpovídající normy CEN/CENELEC musí vycházet ze zkoušení typu daného výrobku, vykonávaného zkušební laboratoří třetí strany.
3. Výrobce musí uplatňovat systém řízení výroby pokrývající výrobní linku výrobku, pro něž byla udělena licence k používání značky a založená na normách jakosti, které jsou alespoň na úrovni norem souboru EN ISO 9000. Při udělování licence musí zmocněná organizace vzít v úvahu jakýkoliv certifikát systému jakosti, vydaný certifikačním orgánem akreditovaným pro systémy jakosti.
4. Periodický dozor vykonávaný zmocněnou organizací, tj. zkoušení vzorků odebraných z výrobní linky a z trhu.
5. Orgány zabývající se certifikací, zkoušením a inspekcí musí při své činnosti splňovat požadavky příslušných norem, jakož i další požadavky stanovené v Pravidlech Programu evropské značky CEN/CENELEC. (viz A.3.2 dokumentu odst.2).
6. Organizace zmocněné k uplatňování pravidel Programu evropské značky CEN/CENELEC musí plnit požadavky na správu Programu evropské značky CEN/CENELEC, dané v článku A.3.4. dokumentu odst.2.

Seznam certifikačních orgánů způsobilých k udělování značky KEYMARK, skupin výrobků a norem dle kterých je možné značku udělovat je na adrese:

www.cenorm.be/CENORM/conformityassessment/keymark+/index.asp .

V případě, že výrobce splní všechny požadavky pro udělení značky KEYMARK je oprávněn na výrobek nebo do doprovodné dokumentace umístit grafickou podobu značky.

Obr. č. 12 Značka Keymark

3.3. Shoda s českou technickou normou ČSN-TEST /Ing. Milan Pálka/

Udělování licence k užívání značky shody výrobku ČSN/TEST (nebo její modifikace ČSN EN/TEST, ČSN ISO/TEST, ČSN IEC/TEST) zaručující shodu výrobku s odpovídající českou technickou normou. Značka shody ČSN/TEST, zaručující shodu výrobku s odpovídající českou technickou normou (dále jen značka shody), je formou licence propůjčená certifikační značka založená na posuzování shody (hodnocení shody a certifikaci) a dohledu třetí stranou, včetně registrace certifikovaného výrobku ze strany Českého normalizačního institutu (dále též ČNI), prokazující uživatelům a spotřebitelům splnění a následné dodržování shody příslušného výrobku s požadavky odpovídající normy.

Národní systém udělování značky shody je spravován Českým normalizačním institutem (dále jen ČNI) a navazuje na systémy uplatňované v rámci evropských normalizačních organizací CEN a CENELEC a na obdobné národní systémy používané ve většině evropských zemí. V rámci tohoto systému se zpřístupňuje značka shody a její modifikace všem žadatelům, kteří chtějí prokázat splnění a následné dlouhodobé dodržování shody svých výrobků s odpovídajícími normami v rozmezí platnosti certifikátu, resp. licence.

Vlastnictví a ochrana značky shody

Značka shody ČSN/TEST je vlastnictvím ČNI, je registrována a právně chráněna. Užívání značky shody je povoleno pouze za podmínek stanovených v těchto pravidlech a ve smluvních podmínkách vypracovaných oprávněným zkušebním a certifikačním místem (dále jen OZCM) pověřeným ČNI k posuzování shody výrobku s normou, tj. hodnocení shody a certifikaci (dále jen posuzování shody) a k následnému dohledu.

Použité termíny a jejich definice jsou uvedeny v ČSN EN 45020.

Poznámka: Podrobná pravidla udělování licence k užívání značky shody výrobku s ČSN jsou uvedena na www.cni.cz.

Licence k užívání značky shody

Žadatel získá licenci k užívání značky shody po splnění všech požadavků stanovených k hodnocení shody a po udělení certifikátu příslušným OZCM. Seznam oprávněných zkušebních a certifikačních míst, ve vazbě na druhy certifikovaných výrobků, je rovněž uveden na www.cni.cz.

Provedení značky shody

Grafické provedení jednotlivých značek shody je uvedeno za tímto textem v příloze 1.

Značka shody se umísťuje na vlastní výrobek. Tam, kde to není možné nebo praktické, lze umístit značku shody na visačku, na obal výrobku nebo na návod k jeho používání a údržbě. V případě zvětšení či zmenšení značky shody je nutno zachovat příslušné poměry v souladu s jejím vyobrazením v příloze 1. U značky je možno uvést logo příslušného OZCM, které provedlo ověření shody a certifikaci předmětného výrobku, ve velikosti jedné poloviny značky. Značky shody lze užít i v různých tiskovinách (v dopisech), v reklamních letáčích, ale pouze v návaznosti

na příslušnou licenci pro příslušný výrobek. Koncepty odpovídajících tiskovin je nutno před zveřejněním předložit ke schválení ČNI.

Po úspěšném zakončení posuzování shody výrobku a získání licence si může vyžádat držitel licence u svého smluvního OZCM dodání certifikátu včetně předlohy odpovídající varianty značky shody v elektronické podobě nebo ve formě samolepicích etiket. Tento požadavek může být i součástí smluvních podmínek mezi žadatelem a OZCM.

Platnost užívání značky shody

Podmínky pro udělení značky shody zpracované OZCM (obchodní smlouva OZCM s žadatelem a pravidla pro nakládání s certifikátem a podmínky jeho platnosti) musí obsahovat ustanovení o časové platnosti licence k užívání značky shody. Toto ustanovení musí vzít v úvahu dobu platnosti příslušné normy, případně její možné změny tak, aby byla stanovena i pravidla nového posouzení shody výrobku. Platnost certifikátu se uděluje zpravidla na 5 let.

Časové omezení licence k užívání značky shody je specifikováno smluvními podmínkami a je dáno jejich plněním. Držitel licence je povinen ohlásit příslušnému OZCM a ČNI jakékoli změny výrobku, které by mohly ovlivnit výsledky hodnocení shody zjištěné při posuzování shody. Licence může být obnovena na základě podání žádosti ČNI, případně OZCM o provedení nového posouzení shody. OZCM je oprávněno pozastavit užívání licence na omezenou dobu v případech zjištění nesouladu kontrolovaných znaků výrobku a výsledky hodnocení shody a to do doby odstranění nedostatků. O výše uvedených skutečnostech OZCM neprodleně informuje ČNI.

Podrobné informace o udělování licence k užívání značky shody stavebních výrobků ČSN/TEST Vám poskytnou např. pracovníci TZÚS Praha, s.p., oprávněného zkušebního a certifikačního místa - OZCM 11.

Příklady označení:

Čtyři verze značky ČSN test, které se používají podle toho, zda výrobek odpovídá původní české technické normě nebo české technické normě přejímající normu mezinárodní nebo evropskou.

Obr. č. 13 - Označení ČSN TEST

Shodnost s českou technickou normou nebo normami

Obr. č. 14 - Označení ČSN ISO TEST

Shodnost s normou (normami) ČSN ISO

Obr. č. 15 - Označení ČSN IEC TEST

Shodnost s normou (normami) ČSN IEC

Obr. č. 16 - Označení ČSN EN TEST
Shodnost s normou (normami) ČSN EN

3.4. Značka CZECH MADE /Ing. Karel Crbák/

(Na kapitole spolupracovala Ing. Zuzana Galajdová ze sdružení Cena ČR za jakost.)

Značka CZECH MADE je značka pro kvalitní výrobky od roku 1993. Její vznik je spojen s naší novodobou historií po roce 1989 a za vzor si vzala systémy udělování obdobných značek existujících prakticky ve všech vyspělých státech. Stala se svého času naší první a nejznámější značkou kvality. Cílem označování výrobků značkou CZECH MADE bylo a je stále, upozornit české spotřebitele na kvalitní výrobky vyrobené v České republice.

Setkat se s ní můžeme na některých výrobcích potravinářských, strojírenských, dřevařských, chemických, spotřebního průmyslu, ale stavebních výrobcích.

Vyjadřuje, že výrobek nebo služba splňují špičkovými odborníky stanovená kritéria, že vlastnosti odpovídají požadavkům nejméně v míře srovnatelné s nabídkou kvalitních výrobků na českém trhu a že byly ověřeny nezávislou organizací.

V roce 2002 byla, opět jako jedna z prvních značek, přijata do Programu Česká kvalita.

Značka CZECH MADE se výrobkům propůjčuje na dobu dvou let. Při splnění předem známých podmínek včetně kladného výsledku kontroly v době platnosti značky, může být opakovaně prodloužena na další dvouleté období.

O značku CZECH MADE musí výrobce požádat. Pouze on ví, že jeho výrobek je kvalitní, že splňuje požadavky obecně závazných předpisů, že převyšuje v některých parametrech svou konkurenci, že jeho uživatelé a spotřebitelé jsou s výrobkem dlouhodobě spokojeni a má vytvořeny předpoklady k tomu, aby jeho výrobky byly vyráběny ve stálé jakosti a má o všem prokazatelné důkazy. Z toho vyplývá, že značku CZECH MADE může získat každý subjekt, splní-li výše uvedená rámcová kritéria, je podnikatelským subjektem registrovaným v ČR a na trhu je min. 3 roky.

Značka je značkou dobrovolnou. Pro získání značky kvality CZECH MADE musí výrobce vyvinout vlastní iniciativu. Výrobce a jeho výrobky nikdo nevybírá a nehodnotí tak, jak je tomu např. při soutěžích a výstavách. Doba, za kterou značku získá, záleží do značné míry také něm samotném. Pokud plní všechny obecně platné legislativní povinnosti, které se dotýkají výrobku, pak případné ověřování vybraných vlastností, určených špičkovými odborníky jako ukazatele kvality u daného výrobku, může být zvládnuto v krátké době.

Proces vedoucí k získání značky CZECH MADE pro výrobky, včetně stavebních:

1. Výrobce přihlásí svůj výrobek a požádá o propůjčení značky u správce značky.
2. Po přijetí Žádosti obdrží výrobce Směrnici a Doložku – soubor požadavků, které vypracoval odborníci z příslušné oblasti.

Směrnice a Doložky sledují 5 hlavních okruhů:

- a. plnění obecně platných předpisů, u stavebních výrobků to jsou:
 - Zákon č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků a o změně některých zákonů,
 - Zákon č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky, v platném znění,
 - Nařízení vlády č. 163/2002 Sb., kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky ve znění NV 312/2005 Sb.,

- Nařízení vlády č. 190/2002 Sb, kterým se stanoví technické požadavky na stavební výrobky označované CE,
 - Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, , v platném znění,
 - Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, , v platném znění,
 - Zákon č.185/2001 Sb., o odpadech, , v platném znění;
- b. Užité vlastnosti výrobku (neměřitelné a měřitelné podle jeho druhu);
 - c. Obchodně technické služby pro uživatele (zaměřené zejména na výrobek a jeho obal z pohledu spotřebitele, informace na obalu, značení, záruční podmínky, servis, požadavky obchodu, ekologie obalu atd.);
 - d. Spokojenost s výrobkem;
 - e. Stabilita vlastností výrobků (jedním z dokladů je např. Certifikát ČSN EN ISO 9001:2001).
3. Výrobce shromáždí doklady prokazující splnění požadavků o kvalitě výrobku požadovaných Směrnicí a Doložkou.
Pokud některé podklady nemá, musí je opatřit. Tzn. zadá ověření chybějících vlastností do vybraného zkušebního místa. Výběr opět záleží na rozhodnutí výrobce.
 4. Výrobce předá shromážděnou dokumentaci SCJ. Následuje ověření shody požadavků specifikovaných ve Směrnici a Doložce s obdrženými podklady inspekčním orgánem, např. SCJ č. 4009, který je od roku 1999 akreditován Českým normalizačním institutem pro akreditaci, o.p.s podle mezinárodní normy ČSN EN ISO/IEC 17025. Výstupem inspekčního orgánu je inspekční zpráva a inspekční certifikát, jako doklady vydané podle normy ČSN EN ISO/IEC 17020 o průběhu a výsledku uskutečněné inspekce.
 5. Inspekční zpráva a inspekční certifikát jsou předstupněm pro získání značky CZECH MADE.
 6. Výrobce obdrží Oprávnění k užívání značky CZECH MADE s přiděleným registračním číslem a pravidly pro užívání značky po dobu dvou let, vč. grafických variant podoby značky.
 7. Povinností výrobce je v předepsaných intervalech zajistit provádění kontroly vybraných vlastností výrobku. Při kladných výsledcích kontrol je možné platnost značky prodloužit.

Značka CZECH MADE pak bývá umístěna na viditelných místech výrobku, ať už je to visačka, nebo natištěná přímo na výrobku či na jeho obalu. Logo značky je uvedeno v příloze.

Správce značky, Sdružení pro Cenu České republiky za jakost, je nevládní a nezisková organizace. SCJ bylo založeno v roce 1993 jako zájmové sdružení právnických osob ve smyslu znění občanského zákoníku.

Společným cílem všech členů SCJ je podpora podnikání, rozvoj řemesel, obchodu a služeb a ochrana spotřebitele. Členy SCJ jsou rozhodující podnikatelské svazy a sdružení působící v České republice; Svaz průmyslu a dopravy ČR, Svaz obchodu a cestovního ruchu, Svaz českých a moravských výrobních družstev. Na aktivitách SCJ se podílejí i jeho další členové jako Česká společnost pro jakost, Sdružení českých spotřebitelů a další organizace a firmy, které působí v oblasti jakosti, zkušebnictví, výroby, služeb a vzdělávání na celém území ČR.

Cílem SCJ a všech jeho aktivit, včetně udělování značky CZECH MADE, je prosazováním trendu neustálého zlepšování kvality produktů i veškerých činností organizací v ČR přispívat k vynikajícím podnikatelským výsledkům, spokojenosti všech zainteresovaných subjektů a ke zvýšení konkurenceschopnosti a informovat veřejnost o produktech s ověřenou kvalitou nabízených na domácím trhu a o organizacích dbajících na dodržování jakosti dlouhodobě.

Příklad označení:

Obr. č. 17 - značka CZECH MADE

3.5. Značka Ekologicky šetrný výrobek /Ing. Jaroslav Urban/

Historie

Myšlenka označovat výrobky, které životní prostředí poškozují méně než jiné alternativní výrobky, se objevila v sedmdesátých letech minulého století, spolu s růstem informovanosti společnosti o problematice životního prostředí.

První a tedy i nejstarší ekologická značka - **Modrý anděl** se v Německu uděluje již od roku 1978.

Její rychlé rozšíření a úspěch vedl k založení dalších programů – v Kanadě, Japonsku, USA, Skandinávských zemích (společná značka skandinávských zemí je **Bílá labuť**), Novém Zélandě apod.

V České republice byl systém „ekozačnění“ zaveden z iniciativy ministra životního prostředí a ministra hospodářství. Souhlas vlády k jeho realizaci byl dán vládním usnesením č. 159 ze dne 7. dubna 1993. Na základě tohoto usnesení byl 14. dubna 1994 vyhlášen Národní program Označování ekologicky šetrných výrobků.

Garantem programu je ministerstvo životního prostředí, výkonným orgánem je Agentura pro ekologicky šetrné výrobky (pracující v rámci informační agentury CENIA). Na řízení národního programu se dále podílí Rada pro ekologicky šetrné výrobky, která se skládá ze zástupců státních organizací, akademické sféry, neziskových organizací aj.

Výrobky, které splní příslušné podmínky (patří do některé z existujících výrobních skupin, pro něž jsou stanovena kritéria, která tento výrobek splní), jsou oceněny ochrannou známkou – ekoznačkou.

Prínosy Programu pro spotřebitele:

- Spotřebiteli se dostane státní garance toho, že u daného výrobku, na základě hodnocení jeho vlastností, byly minimalizovány nepříznivé vlivy na životní prostředí a přírodní zdroje
- Zajištění bezpečné orientace spotřebitele v široké škále rovnocenných výrobků

Prínosy Programu pro výrobce:

- Zlepšení image výrobců
- Náskok před konkurencí
- Lepší podmínky při exportu
- Možnost využití dlouhodobé a nízkourokové půjčky ze Státního fondu životního prostředí
- Preference státních zakázek a výběrových řízení ve smyslu usnesení vlády na podporu prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků
- Zvýšení odbytu označených výrobků

Ekoznačka

Ochrannou známkou tvoří stylizované písmeno „e“ s nápisem „Ekologicky šetrný výrobek“ v horní části a identifikačními čísly v části spodní. První dvojčíslí uvádí číslo směrnice, druhé pořadové číslo výrobku v rámci příslušné výrobní kategorie. Známa smí být používána pouze v jedno-

barevném – zeleném nebo černém – provedení.

Ekoznačka „Ekologicky šetrný výrobek“ přináší spotřebiteli věrohodnou a srozumitelnou informaci o provedeném ekologickém hodnocení výrobku a o jeho vlastnostech.

Vývoj směrnice

Výběr nové výrobkové kategorie je věcí Rady. Zásady při výběru jsou:

- Daná kategorie se vyrábí ve velkém rozsahu a jde o zboží spotřebního charakteru;
- Mezi výrobky téže kategorie, ale od různých výrobců, existují významné rozdíly z hlediska jejich vlivu na životní prostředí;
- V dané výrobkové kategorii existuje konkurenční prostředí.

Všechny tyto zásady jsou zohledněny v závěrečné technické zprávě, kterou zpracovává Agentura pro ekologicky šetrné výrobky a předkládá ji Radě.

Po jejím posouzení se přistupuje k vypracování směrnice. Kromě přesného vymezení výrobkové kategorie obsahuje směrnice definice hlavních pojmů, základní a specifické požadavky na výrobky, způsob ověřování, organizační záležitosti a dobu platnosti.

Kompetence Agentury:

- Přijímá návrhy výrobců, dovozců, institucí, zainteresovaných organizací i nejrůznější veřejnosti a vydává navrhovateli písemné stanovisko. Tyto návrhy se pak předkládají Radě.
- Zajišťuje přípravu a zpracování technických zpráv a návrhů směrnice a ty rovněž předkládá Radě k posouzení.
- Poskytuje žadatelům přihlášky, veškeré příslušné materiály, informace a pokyny. Tyto přihlášky registruje a vyřizuje a zpracovává zprávu o výrobcích, kterým má být ekoznačka udělena.
- Na základě rozhodnutí ministra životního prostředí uzavírá s žadatelem licenční smlouvu, za kterou vybírá registrační poplatek.
- Kvůli přípravě nových návrhů směrnice je Agentura povinna vést si evidenci expertů a odborných stanovíšť, autorizovaných a akreditovaných laboratoří a zkušeben, které je schopna žadateli doporučit.
- O své činnosti předkládá Agentura ministrowi a Radě jednou ročně zprávu a dvakrát do roka připravuje kontrolní den své činnosti.
- Na základě požadavků uvedených ve směrnici je Agentura oprávněna provádět kontrolu dodržování podmínek pro propůjčení ochranné známky u držitele ekoznačky.

Přihlášeni

Pokud pro výrobek, pro který chce žadatel získat ekoznačku, existuje příslušná směrnice, pak žadatel požádá u Agentury o přihlášku na uzavření licenční smlouvy, kterou obdrží spolu s příslušnou směrnicí a dalšími pokyny.

Vyplněnou přihlášku s doklady o splnění požadavků, které určuje směrnice, předá opět Agentuře, ta zahájí výběrové řízení. Výběrové řízení trvá maximálně měsíc a Agentura na jeho konci zpracuje souhrnnou zprávu o výrobku, kterou předloží ministrowi životního prostředí. Na základě kladného rozhodnutí ministra uzavře Agentura s žadatelem licenční smlouvu o poskytnutí práva k užívání ochranné známky „Ekologicky šetrný výrobek“.

V případě negativního stanoviska Agentura písemně oznámí žadateli důvod zamítnutí přihlášky. Žadatel se může o ochrannou známku ucházet opakovaně, nejdříve však po uplynutí 6 měsíců.

Financování

Při podávání přihlášky se platí jednorázový registrační poplatek, jímž se hradí náklady na činnost Agentury spojené s posouzením přihlášky a poskytnutím práva k užívání ochranné známky.

V současné době činí poplatek 20 000 Kč.

Náklady na zkoušky výrobků a vyhotovení potřebných dokumentů si žadatel hradí sám.

Ve srovnání s ostatními zahraničními systémy ekoznačení má český program nejnižší poplatky, protože ve většině ostatních zemích se odvádí ještě roční poplatky, stanovené procenty z obrátu výrobku.

Směrnice

V současné době existuje (bylo vydáno) celkem 43 směrnic.

V oblasti odvětví stavebnictví lze využít již 4 směrnice :

- Směrnici č. 01-2006 pro tepelné izolační materiály ze sběrového papíru
- Směrnici č. 04-2004 pro nátěrové hmoty ředitelné vodou
- Směrnici č. 08-2004 pro lepidla a tmely ředitelné vodou
- Směrnici č. 12-2004 pro aglomerované materiály na bázi dřeva a výrobky z nich.

Povinnosti držitele

- Ochranná známka smí být používána pouze na základě licenční smlouvy uzavřené s Agenturou;
- Ochranná známka smí být používána pouze v jednobarevném – černém nebo zeleném - provedení a vždy s identifikačním číslem;
- Ochranná známka smí být používána jen u výrobků, které jsou předmětem licenční smlouvy;
- K reklamě smí být použita jen tehdy, týká-li se reklama výrobku uvedeného v licenční smlouvě, nesmí být použita v rámci všeobecné reklamy firmy;
- Ochranná známka nesmí být přenechána třetí osobě;
- Pokud je to technicky možné, měla by být ochranná známka umístěna na výrobku, pokud to možné není, může být po projednání s Agenturou použita jiným způsobem;
- O významu známky je uživatel povinen poskytovat pravdivé informace.

Podpora

Usnesení vlády č. 720/2000 z 19. července 2000 se zabývá podporou a rozvojem prodeje a užívání ekologicky šetrných výrobků. Vláda tímto usnesením doporučuje členům vlády, vedoucím ostatních ústředních orgánů státní správy a přednostům okresních úřadů, aby v jimi řízených organizacích při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, v platném znění, jejichž předmětem může být dodávka, instalace a použití výrobku, jedním z kritérií pro hodnocení nabídek veřejných zakázek byla ekologická šetrnost výrobku (což lze nejlépe prokázat označením ochrannou značkou "Ekologicky šetrný výrobek").

Informace

Další informace lze získat na webové stránce ministerstva životního prostředí = www.env.cz a pomocí vyhledávacího pole zadat třeba termín „ekoznačka“.

Příklad označení:

Obr. č. 18 – Značka Ekologicky šetrný výrobek

3.6. Značky kvality vydávané TZÚS Praha, s.p. /Ing. Adam Vála/

Tak jako ostatní dobrovolné značky, tak i značky kvality vydávané TZÚS Praha, s.p. přinášejí větší přidanou hodnotu nejen konečnému spotřebiteli, ale i firmám, které o tyto dobrovolné značky požádají. Výhoda pro spotřebitele je ta, že kromě bezpečnostních kritérií výrobků jsou zde posuzovány ve větší míře kvalitativní vlastnosti výrobku. Princip těchto zkoušek umožňuje výrobcí nezávisle ověřit kvalitativní kritéria a získat tak konkurenční výhodu před ostatními producenty ve svém oboru. Výhodou pro spotřebitele je pak jistota pravdivosti deklarovaných vlastností výrobků.

Tento způsob certifikace je tzv. certifikací v celém rozsahu. Tzn., že na rozdíl od certifikace v předepsaném rozsahu, tj. podle NV 163/2002 Sb. nebo NV 190/2002 Sb., jsou předmětem certifikace i další užité vlastnosti; pro technickou specifikaci mohou být použity harmonizované EN, ČSN, podnikové normy, katalogové listy apod., mohou být též zohledněny i jiné aplikační dokumenty.

Výstupem certifikačního procesu je certifikát dokladující posouzení shody s příslušnou technickou specifikací (kritéria jsou určena výrobcem); současně s certifikátem obdrží žadatel osvědčení o vlastnostech obsahující přehled všech posuzovaných vlastností včetně deklarovaných a zjištěných hodnot a oprávnění používat chráněnou certifikační značku.

Tato certifikační značka vyjadřuje, že:

- Vlastnosti výrobku a oblast jeho použití jsou definovány vhodnou technickou specifikací (včetně případných dalších aplikačních dokumentů);
- Shoda vlastností s touto technickou specifikací byla posouzena třetí stranou a je dokladována certifikátem výrobku;
- Výrobce obdržel osvědčení o vlastnostech obsahující přehled všech posuzovaných vlastností včetně deklarovaných a zjištěných hodnot.

Pro potvrzení kvality se v současné době vystavují dvě značky podle systémů certifikací v souladu s ISO/IEG G65:

- Systém 3, který zahrnuje praktické zkoušky vzorku a dále posouzení systému řízení výroby. Pod pojmem posouzení systému výroby si můžeme představit kontrolu procesů v podniku, které mají vliv nejen na výrobu, ale také například na mechanismus reklamací, skladování, expedice atd. Kontrola těchto procesů je pro zajištění trvalé kvality opakována – tento postup se nazývá periodický dohled.
- Systém 1a poté zahrnuje pouze praktické zkoušky vzorku, které se neopakují a mají za úkol ověřit pouze vlastnosti daného výrobku v době jeho uvádění na trh.

Oba druhy těchto značek jsou vázány na platnost přiděleného kmenového certifikátu. Tzn. skončí-li platnost certifikátu, zaniká i oprávnění k používání přidělené značky.

Obr. č. 19 – Značka Certifikováno pro stavby TZÚS Praha, s.p. systém 3

Obr. č. 20 – Značka Certifikováno pro stavby TZÚS Praha, s.p. systém 1a

4. Závěr /Ing. Adam Vála/

Problematika značení výrobků a to nejen stavebních a orientace ve významu jednotlivých často činí problémy nejen spotřebitelům, ale také samotným výrobcům a prodejcům. Účelem této publikace je tedy přiblížit pravidla označování všem zainteresovaným skupinám. Nebylo snadné postihnout komplexně celou složitou problematiku označování stavebních výrobků v jedné publikaci, zejména s určením pro více zájmových skupin. Věříme však, že pro základní orientaci dobře poslouží.

Určitým problémem, které používání zejména dobrovolného značení přináší, je případná neseříznost některých výrobců či dovozců, kteří se nezdráhají neoprávněně zneužít některé značky bez příslušných zkoušek či povolení.

Jednalo by se ovšem o poškozování spotřebitele (jeho klamání), a rovněž o narušování pravidel rovné soutěže pro podnikání, tedy o kompetenci České obchodní inspekce, případně dalších institucí. Jednotlivé orgány na trhu by měly účinně spolupracovat, aby existující značky byly používány v důvěryhodném klimatu a splňovaly tak svůj účel.

Vydané a připravované tiskoviny SČS:

KonzumentTest č. 1, (2004) Je váš oběd bezpečný? Vydání novin zaměřené tematicky na některé aspekty značení potravin. Specificky se zabývá tématem potravin ošetřených ionizačním zářením. (Rozebráno)

KonzumentTest č. 2, (2004) Podepsat můžeš, přečíst musíš! Vydání novin v rámci stejnojmenné kampaně. Stručná forma obsáhlejší brožury.

KonzumentTest č. 3, (2005) Technické normy a svět kolem nás. Uvědomujeme si jako spotřebitelé význam technické normalizace?

KonzumentTest č. 4, (2006) Dětské boty: Problém opět, zas a znovu ... Jak předcházet deformacím dětských nohou ...

KonzumentTest č. 5, (2006) E-commerce ... Elektronický obchod, jak vybírat, jak předcházet problémům.

Průvodce spotřebitele (1 - 2003) Zahnuje základní informace o postupech spotřebitele při nákupu a uplatnění reklamace. Též příklady řešení případů z poradenské služby SČS. Autoři: Dupal, Novák (Rozebráno)

Podepsat můžeš, přečíst musíš! (2004) Jak si půjčovat, Autoři: Dupal, Novák, Schlossberger

Rádce spotřebitele 1 – Spotřebitelské smlouvy (2005) Komplexní pojetí problematiky spotřebitelských smluv. Publikace zahrnuje problematiku spotřebitelských úvěrů. Computer Press Brno. Autoři: Dupal, Novák, Schlossberger (Distribuce: Computer Press)

Rádce spotřebitele 2 - Rizika při nákupu zboží (včetně označování potravin a potravin ošetřené ionizovaným zářením (2005) Rekapitulace informací publikovaných v průvodci spotřebitele 1, aktualizovaných a zejména doplněných o specifická témata potravin. Computer Press Brno. Autoři: Dupal, Novák, Michalová (Distribuce: Computer Press)

Informace a značky na elektrospotřebičích (2005) Autoři: Dostál, Dupal, Vlček

Informace a značky na obuvi a textilu (2005) Autoři: Doležalová, Dostálová

Informace a značky na potravinách (2006) Autor: Michalová

Informace a značky na stavebních výrobcích (2006) Kolektiv autorů

Bezpečnost výrobků a technické normy (2005 a 2006) Dosud nepřeložené Pokyny ISO/IEC pro oblast tvorby norem se zaměřením na bezpečnost výrobků, na zohlednění výrobků z hlediska bezpečnosti pro děti a na zohlednění potřeb seniorů a osob s postižením.

Doplňky stravy a jejich značení (2006) Zajímavá oblast potravin pod drobnohledem renomované autorky Autor: Michalová

Pijeme zdravě? (2006) Zdravotní nezávadnost vody balené i z vodovodu, pitný režim,... Autor: Havlík

Spotřebitel a cesty evropské normalizace (2006) Zahnuje vybrané kapitoly Vadéméka evropské normalizace a další texty, určena odborné spotřebitelské veřejnosti.

Rizika nesprávného používání elektrických spotřebičů (2007) Autor: Vlček

Vydané publikace jsou distribuovány prostřednictvím kontaktních míst Sdružení českých spotřebitelů (adresy viz www.regio/spotrebitel), popřípadě ve spolupráci s dalšími partnery (některé poradní kanceláře ČOI, některé Občanské poradny aj.). Kontaktní údaje SČS:

Sdružení českých spotřebitelů/Czech Consumers Association

Budějovická 73, Praha 4, 14000 (Czech Republic)

tel.: +420 261262280, fax: +420261262268

e-mail: spotrebitel@regio.cz, www.regio.cz/spotrebitel

Tiskoviny vydané Computer Press Brno jsou v knižní distribuci, nebo je lze objednat u Computer Press Brno.

Edice Průvodce spotřebitele, svazek č. 9 - Značky a informace na stavebních výrobcích, 1. vydání
Vydalo: © Sdružení českých spotřebitelů, Praha, listopad 2006
© Ing. Adam Vála a kol. autorů
Redakční úpravy, příprava k tisku, předmluva Ing. Libor Duřpal
Obálku a grafickou úpravu navrhla a sazbu připravila Kateřina Tomášková – k-studio
Vytiskla tiskárna XXXX, Praha

ISBN ...